

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ЩОДО ФОРМУВАННЯ НОТАРІУСАМИ ЗВІТНОСТІ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Міністерством юстиції України прийнято наказ від 17.06.2022 року за № 2522/5 «Деякі питання формування адміністративної звітності Міністерством юстиції України як суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Наказ № 2522/5).

Наказом № 2522/5 затверджено:

- 1) **форму звітності № 1-фінмон (річна)** «Адміністративна звітність Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та **введено її в дію, починаючи зі звіту за 2022 рік** (далі – Звіт);
- 2) **Інструкцію щодо заповнення та подання форми звітності № 1-фінмон (річна)** «Адміністративна звітність Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Інструкція).

Відповідно до підпунктів 1 – 4 пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 03.03.2022 р. № 2115-IX (далі - Закон № 2115-IX):

1) фізичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи;

2) у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення до фізичних осіб не застосовується адміністративна та/або кримінальна відповідальність за неподання чи несвоєчасне подання звітності та/або документів зазначених вище звітів.

3) особи, які не мають фізичної можливості протягом строку, визначеного цим Законом, подати звітність чи документи, зазначені у підпункті 1 пункту 1 цього Закону, у зв'язку з безпосередніми наслідками їх участі у бойових діях, звільняються від

адміністративної та/або кримінальної відповідальності та подають звітність чи документи протягом одного місяця з дня закінчення наслідків, які унеможлилювали їх подання;

4) у період дії воєнного стану або стану війни будь-які перевірки щодо своєчасності та повноти подання будь-яких звітів чи документів звітового характеру уповноваженими органами не здійснюються.

Закон № 2115-IX містить лише два винятки, коли не застосовуються або неповною мірою застосовуються положення пункту 1, а саме:

- податкова звітність;
- звітність, яка подається до Національного банку України.

Таким чином, зазначені норми щодо терміну подання звітності та відповідальності за її не подання чи несвоєчасне подання застосовуються до статистичної звітності, в тому числі щодо Звіту про роботу державних, приватних нотаріусів.

Окремо звертаємо увагу, що листом Міністерства юстиції України «Щодо листування з питань нотаріату» за № 25023/37.1/32-22 від 14.03.2022 року (<https://npu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Mu1403.pdf>) доведено до відома нотаріусів, що:

– щомісячні інформаційно-аналітичні матеріали щодо організації роботи з реалізації Закону України «Про нотаріат» та щомісячна інформація щодо коштів, отриманих за надання додаткових платних послуг правового і технічного характеру державними нотаріусами подаються, за наявності такої можливості з приміткою, в якій частині подається інформація;

– щоквартальний звіт стосовно проведення узагальнень нотаріальної практики щодо вчинення окремих нотаріальних дій та інформаційних листів та щоквартальна статистична інформація про стан виконання Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних Міжрегіональні управління Міністерства юстиції 2 справах від 22.01.1993 та надходження запитів про надання правової допомоги з Автономної Республіки Крим – не подаються до припинення воєнного стану;

– щомісячний звіт щодо взаємодії з РТГ та БТІ – не подається до припинення воєнного стану;

– щоквартальна звітність щодо кількості посвідчених правочинів (договорів) з нерухомістю – не подається до припинення воєнного стану;

– щоквартальний та щотижневий звіти з питань застосування санкцій, щоквартальний звіт з питань фінмоніторингу – не подаються до припинення воєнного стану.

Статтею 19 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» № 361-IX від 06.12.2019 року із змінами (далі – Закон № 361-IX; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20/print>) передбачено, що з метою моніторингу ефективності функціонування системи запобігання та протидії **суб'єкти державного фінансового моніторингу, правоохоронні та судові органи забезпечують формування комплексної адміністративної звітності** у сфері запобігання та протидії.

Відповідно до статті 19 Закону № 361-IX обов'язок формування комплексної адміністративної звітності у сфері запобігання та протидії легалізації не поширюється на нотаріусів.

Порядок формування та оприлюднення комплексної адміністративної звітності у сфері запобігання та протидії затверджено постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування та оприлюднення комплексної адміністративної

звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» № 692 від 05.08.2020 року (далі – Порядок № 692; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/692-2020-%D0%BF/print>).

Відповідно до п. 5. Порядку № 692 перелік показників комплексної адміністративної звітності затверджується Мінфіном за погодженням із Національним банком, Мін'юстом, НКЦПФР, Мінцифри, ДСА та правоохоронними органами.

17.06.2022 року прийнято наказ Міністерства юстиції України № 2522/5 «Деякі питання формування адміністративної звітності Міністерством юстиції України як суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Наказ № 2522/5; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-22/print>).

Пунктом 2 Наказу № 2522/5 суб'єктам ПЕРВИННОГО фінансового моніторингу (адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням та адвокатам, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально; **нотаріусам**; суб'єктам господарювання, що надають юридичні послуги; особам, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами) передбачено **до 11 числа після звітного періоду подавати звіт за формою звітності № 1-фінмон (річна)** «Адміністративна звітність Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» відповідним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України.

Відповідно до пункту 1 розділу II Інструкції, СПФМ заповнюють рядки 1, 2 розділу I Звіту за формою № 1-фінмон (річна). За відсутності показника ставиться прочерк.

Розділи Звіту за формою № 1-фінмон (річна), в які СПФМ не вносять відомості, ними не заповнюються та не подаються.

Відповідно до пункту 6 розділу I Інструкції, звіт за формою № 1-фінмон (річна) надсилається в електронній формі у вигляді електронних документів у форматі Excel (Word) на електронну пошту відповідного територіального управління з дотриманням умови щодо засвідчення кваліфікованим електронним підписом.

Відповідно до пункту 1 розділу II Інструкції, заповнений Звіт за формою № 1-фінмон (річна) СПФМ подають до відповідних територіальних управлінь разом з супровідним листом.

За наявності зауважень та/або застережень до показників Звіту за формою № 1-фінмон (річна) така інформація зазначається у супровідному листі.

Відповідно до пункту 7 розділу I Інструкції, до звіту за формою № 1-фінмон (річна), в якому виявлено помилки, вносяться виправлення незалежно від того, хто встановив наявність помилок, і надсилається виправлений звіт за формою № 1-фінмон (річна) в електронній формі адресатам, яким подається звіт за формою № 1-фінмон (річна), не пізніше наступного дня з моменту виявлення помилки, іншим адресатам - не пізніше трьох днів.

Виправлений звіт за формою № 1-фінмон (річна) направляється не пізніше ніж 25 січня року, наступного за звітним.

При цьому слід направляти на електронну пошту супровідний лист до звіту за формою № 1-фінмон (річна) щодо зміни даних та її причини.

Наголошуємо, розділи Звіту за формою № 1-фінмон (річна), в які СПФМ не вносять відомості, ними не заповнюються та не подаються.

Листом Міністерства юстиції України «Щодо подання звітності» № 64704/37.2/32-22 від 04.08.2022 року доведено до відома нотаріусів, що **Наказ № 2522/5 набрав чинності 25.06.2022 року. Доведено до відома необхідність заповнення рядків 1, 2 розділу I Звіту.**

Отже, нотаріуси роздруковують та подають до відповідних територіальних управлінь виключно перший розділ Звіту, а саме:

I. Показники діяльності СПФМ у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - сфера запобігання та протидії)

	Номер рядка	Усього
А	Б	1
Загальна кількість ідентифікованих клієнтів СПФМ, (од.) (сума гр. 1.1 - 1.6), у тому числі:	1	
адвокатськими бюро	1.1	-
адвокатськими об'єднаннями	1.2	-
адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально	1.3	-
нотаріусами	1.4	
суб'єктами господарювання, що надають юридичні послуги	1.5	-
особами, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами	1.6	-
Кількість клієнтських операцій (послуг), здійснених (наданих) СПФМ, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу як СПФМ, (од.) (сума гр. 2.1 - 2.6), у тому числі:	2	
адвокатськими бюро	2.1	-
адвокатськими об'єднаннями	2.2	-
адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально	2.3	-
нотаріусами	2.4	
суб'єктами господарювання, що надають юридичні послуги	2.5	-
особами, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами	2.6	-

При цьому нотаріусами заповнюються виключно рядки 1, 2 розділу I Звіту. За відсутності показника ставиться прочерк. Звіт подається до відповідних територіальних управлінь разом з супровідним листом.

Водночас, слід зауважити, що листом управління нотаріату Центрального міжрегіонального управління міністерства юстиції (м. Київ) «Щодо подачі звітності СПФМ»

№ 2598/5.2-22 від 21.12.2022 року, адресованим на ім'я приватних нотаріусів Київського міського нотаріального округу доведено до відома наступний алгоритм подачі Звіту:

- 1) Заповнюємо Звіт у форматі Word або Exel →
- 2) Накладаємо електронний цифровий підпис →
- 3) Направляємо на відповідну електронну адресу ...

Щодо розрахунку показників

В рядках 1, 1.4 Звіту зазначається загальна кількість ідентифікованих клієнтів СПФМ, тобто всіх осіб, яких нотаріус ідентифікував, як суб'єкт первинного фінансового моніторингу.

Відповідно до пункту 27 частини першої статті 1 Закону України № 361-IX, **ідентифікація** - заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону України № 361-IX, **верифікація** - заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих суб'єктом первинного фінансового моніторингу ідентифікаційних даних та/або з метою підтвердження даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників чи їх відсутність.

Відповідно, показник «кількість бенефіціарних власників юридичної особи» не враховується у рядках 1, 1.4 Звіту, оскільки кінцевий бенефіціарний власник юридичної особи встановлюється під час верифікації, водночас форма Звіту вимагає зазначення виключно ідентифікованих осіб.

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 1 Закону України № 361-IX, **клієнт** – будь-яка особа, яка:

звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

є стороною договору (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до статті 18 Закону України № 361-IX виконує функції державного регулювання і нагляду);

є гравцем в азартну гру чи учасником лотереї (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, визначених у підпункті "з" пункту 7 частини другої статті 6 Закону України № 361-IX).

Слід зауважити, що положення пунктів 2, 7 і 18 (у частині виявлення, реєстрації та зберігання інформації про порогові фінансові операції), а також пункту 14 частини другої статті 8 Закону України № 361-IX не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу (нотаріусів), **відповідно, підрахунок здійснюється по всіх фінансових операціях (здійснених/наданих)**, кількість яких зазначається нотаріусами в рядках 2, 2.4 Звіту.

При цьому рядок 2.4 Звіту не передбачає підрахунок спроб проведення фінансових операцій, відмов у проведенні фінансових операцій та наданих консультацій. Цей висновок впливає, зокрема, з аналізу понять «здійснених (наданих)» (тобто проведених фінансових операцій) та «спроба проведення фінансової операції» (пункт 56 частини першої статті 1 Закону України № 361-IX).

Відповідно ідентифікованими клієнтами СПФМ є, серед іншого, продавець нерухомого майна, покупець нерухомого майна, представник за довіреністю, директор юридичної особи,

законний представник або опікун/піклувальник особи, яка є стороною договору купівлі-продажу нерухомого майна тощо.

«Логіка» розрахунків у таблиці:

2.4 Кількість клієнтських операцій (послуг), здійснених (наданих) СПФМ, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу як СПФМ, (од.) (сума гр. 2.1 - 2.6), у тому числі: (нотаріусами)	1	Договір купівлі-продажу нерухомого майна	1
<i>Відповідно, у рядку 2</i>	<i>Також зазначаємо 1</i>		
1.4 Загальна кількість ідентифікованих клієнтів СПФМ (нотаріусами)	4	<i>1 продавець (фізична особа)</i> <i>1 представник продавця за довіреністю (фізична особа)</i> <i>2 покупця (фізичні особи)</i> Разом 1+1+2=4	4
<i>Відповідно, у рядку 1</i>	<i>Також зазначаємо 4</i>		

Та/або

2.4 Кількість клієнтських операцій (послуг), здійснених (наданих) СПФМ, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу як СПФМ, (од.) (сума гр. 2.1 - 2.6), у тому числі: (нотаріусами)	2	Договорів купівлі-продажу нерухомого майна	2
		Відмов у проведенні фінансової операції (1-причина – не надано жодних документів для проведення ідентифікації особи; (2-причина – покуця включено до переліку осіб (терористів))	2
Примітка: рядок 2.4 не передбачає підрахунок відмов у проведенні фінансових операцій та консультацій. Цей висновок впливає з аналізу понять «здійснених (наданих)» (тобто проведених фінансових операцій) та «спроба проведення фінансової операції»			
<i>Відповідно, у рядку 2</i>	<i>Також зазначаємо</i>		

	2		
1.4 Загальна кількість ідентифікованих клієнтів СПФМ (нотаріусами)	8	<i>По першому договору купівлі продажу: 1 продавець (юридична особа) Від імені юридичної особи діє 1 директор 1 покупець (фізична особа) Разом 2+1=3</i>	3
		<i>По першій відмові не надано жодних документів та не ідентифіковано жодних осіб Відповідно: 0</i>	0
		<i>По другій відмові ідентифіковано 2 осіб: 1 продавця та 1 покупця Відповідно: 2</i>	2
		<i>По другому договору купівлі продажу: 1 продавець (юридична особа) Від імені юридичної особи діє 1 директор 1 покупець Разом 2+1=3</i>	3
		Разом: 3+0+2+3=8	
<i>Відповідно, у рядку 1</i>	<i>Також зазначаємо</i> 8		
Примітка: рядок 1.4 передбачає підрахунок всіх ідентифікованих осіб, у тому числі тих, яких було ідентифіковано у зв'язку із спробою проведення фінансової операції (наприклад, тих, яким відмовлено у проведенні фінансових операцій).			

Додатки:

1. Форма Адміністративної звітності Міністерства юстиції України як суб'єкта державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (word).
2. Лист Міністерства юстиції України «Щодо листування з питань нотаріату» за № 25023/37.1/32-22 від 14.03.2022 року.
3. Лист Міністерства юстиції України «Щодо подання звітності» за №64704/37.2/32-22 від 04.08.2022 року.
4. Лист управління нотаріату Центрального міжрегіонального управління міністерства юстиції (м. Київ) «Щодо подачі звітності СПФМ» за № 2598/5.2-22 від 21.12.2022 року.

24 грудня 2022 року

Комісія з аналітично-методичного забезпечення
нотаріальної діяльності
Відділ методичного забезпечення та інформаційно-
аналітичної роботи
Нотаріальної палати України